

gih zloženih besedah, v katerih je uže otrpnel do navadnega prefiksa. Na slovenski jezik se prevodi predlog *u* s predlogi *pri*, *pred*, *tik* (nikoli ne s predlogom *v*), večkrat se opisuje z glagolom *imeti*, včasih pa s prilagateljnimi (adjectivum), na pr.: ja stojal *u* vorot = stal sem *pred* vrati (ne na vratih); *u* dóma sad = *pri* hiši (ne v hiši) je vrt; *mi* guljali *u* reki po bregu i besedovali = mi smo se šetali *ob* reki (ne v reki) po bregu ter smo se kratkočasili z razgovori; ja obedal *u* sveščnika = kosil sem *pri* fajmoštru (ne v fajmoštru); čto *u* vas v rukah? = kaj imate v rokah? *u* ruskago cara mnogo poddannah = ruski cesar ima mnogo podložnih; *u* kupca v novom magazině otlični tovar = kupec ima v novi štacuni odlično blago; *u* tvojega brata v sadu ja videl prekrasnije cveti = na vrtu tvojega brata sem videl krasne cvetlice; *u* otca v sadu net plov = na očetovem vrtu ni sadja; *u* Boga milostj = *pri* Bogu je milost (Bog je milostljiv). V zloženih besedah se ruski predlog *u* po slovenski opisuje z raznimi drugimi predlogi (nikoli pa ne s predlogom *v*) na priliko: *udavitj*, *udušitj* = *zadaviti*, *zadušiti*; *ukritj* = *pokriti* in *zatajiti*; *unesti* = *odnesti*; *upominatj* = *spominjati*; *uderžatj* = *pridržati* in *zadržati*; *ubor* = *okrasje* (kinč); *ubratj* dom cvetami i flagami = *okinčiti* hišo s cvetlicami in z zastavami; *ubratj* komnatu = *pospraviti* sobo; *usluga* = *zasluga*; *uslužjuvij* = *postrežljivi*; *uhod* za bolnim = *skrb* o bolniku. Prav redke so slovenske besede, v katerih se je v sestavi kot prefiks obdržal predlog *u*, na priliko: *umirati* = *umirati* (sterben); *utrujen* (= spehan) sem = ja *ustal* (ich bin erschöpft); *ubiti koga* = *ubitj* koga (einen todtschlagen.)

Kakor je iz navedenih primerov vidno, nima predlog *u* prav čisto nič obščega s predlogom *v*, ne po pomenu, ne po konstrukciji, ne (vsaj pri Rusih ne) po izgovarjanji.

(Konec prihodnjič.)

Slovansko časništvo.

* *Zvon*. Lepoznanski list s podobami. V. tečaj. Izdaje in ureduje J. Stritar. Na Dunaji 1879.

Lansko leto je bilo slovenskemu lepoznanstvu neugodno: izgubili smo dva lepoznanška lista, „Zoro“ in „Besednik“, katerega je bil zapustil nepozabljivi Anton Janežič slovenskemu svetu v znamenje svoje domovinske ljubezni. Ostal je nam sedaj sam „Zvon“, kateri se uže dolgo pošteno trudi za našega naroda prosveto. Reči nam je po vsej pravici, da nas je prva številka letošnjega zvona posebno veselo iznenadejala in g. Stritarju smo hvaležni, da je svoj list tako „prerodil“. Z „galerijo slovenskih pesnikov“ (Valentin Vodnik pričinja to galerijo po zgledu dr. Bleiweisovega nekdanjega „Koledarčka“) se je odprlo „Zv.“ široko polje zanimivega, kar bode izvestno dobrodejno uplivalo zlasti na našo mladino. Brez poklonov povemo g. prof. Levcu, da je način njegovega opisavanja naših zaslužnih rojakov vse pohvale vreden. Gosp. Levce piše jedrovito, brez vsega raztezanja svojega predmeta, in to je bistvena stvar, da se spisi laže pametijo. — O g. Stritarju govoriti je nepotrebno: njegova izvrstna dela pozná in z veseljem prebira slovenski svet. A ene želje ni moči nam zamolčati, in ta je: naj bi se okolo „Zvona“ zbrali vsi naši odlični pisatelji, da bode ta beletristični list zrcalo naših dušnih kreposti! Mnoga imena se v „Zvonu“ pogrešajo; naj jim veljá v bodoče njegovo glasilo: Vivos voco! — Cena lista je 5 gold. za vse leto, in naroča se: „Wien, Währing, Herrengasse 74.“ J. Charpentier.

* „*Pučke novine*“ — časopis za gospodarstvo, obrt i narod — ki izhajajo v Zagrebu v hrvaškem jeziku, nastopile so letos svoj 3. tečaj. Kakor smo pred 3 leti radostni pozdravljali „Pučke novine“ kot sestrice naših „Novic“, tako radi rečemo zdaj, da je marljivo vredništvo izpolnilo vse, kar je pri začetku leta obečalo svojim bralcem; temu pa moramo dodati še to, naj bi izobraženi Slovenci, ki z nami vred dandanes pripoznavajo potrebo čitati tudi hrvaške časopise, se naročili tudi na ta list, ki za četrt leta veljá le 1 gold. 15 kr. in sprejema tudi slovenske dopise. Naročnina se pošilja vredniku gosp. Liudevitu Tomšiču v Zagreb (Marovske ulice br. 20).

Mnogovrstne novice.

* *Železnice dandanes v Evropi* opravijo, kakor M. pl. Weber piše, toliko dela, kakor bi ga opravilo 50 milijonov vpreženih konj. Njih dolgost v Ameriki je znašala 1877. leta 19.000 milj, v Evropi pa 17.000 milj, na katerih se je pripeljalo 30 milijard centov blaga in pa 1000 milijonov ljudi.

Naši dopisi.

V Gorici, 5. januarja. — Današnji moj dopis je prav Goriški dopis. Zadnji pot sem omenil, da se govori, da ne bo izhajal „L' Isonzo“ več vsak dan, ampak le 2krat na teden. S tem pa sem povedal le polovico resnice. V zadnji številki pretek. leta razodeva „Isonzo“ sam svoje skrivnosti. Mislil je, da mu ne bo več mogoče živeti, ali zadnji trenutek se je — premislil in dobivamo ga tudi v novem letu vsak dan. Kdo mu je novo življenje vdihnil, tega nam blagi „patriotični“ list noče povedati. K čemu? saj si sami lahko mislimo, kar hočemo. Pa kaj bi se mi zmenili za ital. glasilo Goriško, da ne bi šlo — za nekaj drugega. Vsak se je moral čuditi, ko je bral v zadnjem „Isonzo“-u 1878 te-le besede: „Zadnja seja mestnega starešinstva, ki je bila preteklo saboto (28. dec.), ne ponuja nič pomembnega razen tega, — kar je prav čudno in žalostno — da je župan naznanil, da je mestna denarnica prazna in da ne bo moč (1. januarja) še celó navadnih mesečnih stroškov poravnati. Treba pa vedeti, da mora imeti magistrat 9000 gold. samo za nar. najnujšne potrebe, za obresti, plače itd.... Bilo je znano, da je mestno gospodarstvo že dalj časa na slabem, ali, da je lahkomišelnost in neprevidnost tistih, ki mestno ladijo krmijo, pripravila jo v tako slabo stanje, tega nismo vedeli do sedaj.“ H koncu obeta „Isonzo“, da odsihmal ne bo več molčal, da bode gledal mestnim gospodarjem na prste, da se ne poreče, da je se je tudi on s svojim molčanjem vdeležil njihovih krivic. Tako piše list, ki so ga imeli vsi za officiozni organ našega municipija. Čuda se godijo prav pri tistih, ki za verske čudeže ne marajo. — Kar je „Is.“ v starem letu povedal, ni še vse; kar je 1. številka novega leta prinesla, to je še le — sama mast. Brezobzirno očita prerajeni list prejšnjim svojim pokroviteljem vse polno ekonomičnih pregreh, nepotrebnih naprav in stroškov, očita jim spet lahkomišelnost in neprevidnost. Cvet njegovih brezobzirnih napadov pa je to-le: Kriv vseh mestnih rev in težav je tisti znani „factotum“, kateri se je znal vselej in povsod — per fas et per nefas — vsiliti municipiju, odsekom (starešinstvenim), starešinstvu, in vtikati se v vsako reč, ki sega v municipijski delokrog; tisti, ki se je znal vsi, kakor nekaka previdnost, o kateri ni pripuščeno razgovarjati se, ampak katero treba sprejeti takšno, kakoršna je, kakor nekako višo, popolno in nezmotljivo stvar.“